

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Atsma en De Vries van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden 21 augustus 2002, kenmerk 2010214290)

1. Ja, wij zijn net als u via de pers geïnformeerd over het aantal kinderen dat in korte tijd in verschillende zwembadwaters is verdronken.
2. Het officiële aantal verdrinkingsgevallen in het jaar 2002 tot nu toe is nog niet bekend. Registratie door CBS en Consument en Veiligheid levert een overzicht op waaruit blijkt dat er gemiddeld jaarlijks 32 kinderen in de leeftijd van 0 –12 jaar overlijden na een verdrinkingsongeval en 167 kinderen na een dergelijk ongeval opgenomen worden in het ziekenhuis. In de Nederlandse zwembaden gaat het om 4 tot 6 verdrinkingsgevallen, waarbij het opmerkelijk is dat het alleen gaat om kinderen van allochtone afkomst. Het merendeel van de kinderen die overlijden (24) en die na een verdrinkingsongeval in het ziekenhuis belanden (119) is jonger dan 5 jaar.
3. In 1996 is voor het laatst een landelijk onderzoek gedaan naar de zwemvaardigheid van kinderen (B.Crum, 1997, 'Schoolzwemmen en zwemvaardigheid II'). Daaruit bleek dat van de kinderen die de basisschool verlaten 93 % in het bezit is van een zwemvaardigheidsbewijs. Dat percentage verschilt per leeftijdsgroep. Aan het eind van groep 3 had gemiddeld 67% een zwemvaardigheidsbewijs, terwijl dat gold voor 87% van de kinderen aan het eind van groep 5. Vanaf dit najaar wordt het aspect 'zwemvaardigheid' meegenomen in onderzoek dat wordt uitgevoerd door TNO in samenwerking met het SCP. Dat onderzoek zal meer actuele gegevens opleveren. De resultaten van dit onderzoek zullen medio volgend jaar bekend worden.
4. De constatering van de regionale verschillen in zwemvaardigheid zijn gebaseerd op het voornoemde onderzoek van 1996. Hierin werd geconstateerd dat er regionale verschillen zijn in percentages kinderen met een zwemdiploma op de basisscholen en in het schoolzwemaanbod. Het nieuwe onderzoek zal, met name wat betreft het eerste punt, uitwijzen of die verschillen nog steeds zo groot zijn. In regio's met veel bewoners van allochtone afkomst zijn er meer kinderen zonder zwemdiploma.
5. Op initiatief van de Stichting ter Bevordering van het Bad- en Zwemwezen in Nederland is in december 2000 het startsein gegeven voor een meerjarig project schoolzwemvangnetten. Het doel van dit project is na te gaan welke vangnetmodellen het beste werken. Er is nog geen evaluatie beschikbaar van dit project. De tussenrapportage van het eerste projectjaar is gebruikt als basis voor een door de NRZ georganiseerde expert-meeting. De resultaten van de expert-meeting zijn u inmiddels toegestuurd. Daarnaast is dit jaar een stimuleringsregeling gestart voor de 36 gemeenten waar de meeste kinderen zonder zwemvaardigheidsbewijs de basisschool verlaten. Zij ontvangen een rijksbijdrage in de jaren 2002, 2003 en 2004 voor het ontwikkelen van aanvullende activiteiten om de zwemvaardigheid van de jeugd te vergroten. Voor het merendeel starten deze projecten in het schooljaar 2002 / 2003. Een eerste rapportage daarvan komt omstreeks juli 2003 beschikbaar en zal aan uw Kamer worden aangeboden.
6. Wat betreft een verdere introductie van detectiesystemen in zwembaden kan gemeld worden dat er overleg is geweest met de relevante landelijke organisaties die betrokken zijn bij de eventuele invoering. De organisaties, in het bijzonder het LC, Nederlands Instituut voor lokale sport en recreatie, twijfelen aan het nut van een dergelijke generieke invoering gezien technische onvolmaaktheden en beperktheden van het systeem afgezet tegen de hoge kosten. Derhalve lijkt eerst een evaluatieonderzoek op zijn plaats naar de doelmatigheid en kosteneffectiviteit bij de zwembaden waar een dergelijk systeem reeds is ingevoerd. De minister van VROM zal bijdragen aan de kosten van een dergelijk evaluatieonderzoek.
7. De Nederlandse zwembaden beschikken in het algemeen over adequaat opgeleid personeel om daadwerkelijk te kunnen ingrijpen. In openluchtbaden wordt door de seizoensgebondenheid van de openstelling en de beperkte beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel op dat moment, ook met personeel gewerkt dat niet over alle diploma's beschikt. De werkzaamheden vinden in dat geval wel plaats onder begeleiding van volledig gediplomeerd personeel.
8. Nee, het is niet noodzakelijk dat het schoolzwemmen op dit moment als verplicht vak wordt ingevoerd in het basisonderwijs. Op de meeste scholen wordt al schoolzwemmen gegeven. Dit wordt grotendeels gesubsidieerd door de gemeenten. Invoering van schoolzwemmen als verplicht vak betekent ook dat schoolzwemmen van rijkswege zou moeten worden bekostigd. Hiermee is een bedrag van tenminste € 75 miljoen gemoeid. Het is effectiever om de rijksmiddelen in te zetten voor

aanvullende maatregelen voor kinderen die ondanks het schoolzwemmen toch niet leren zwemmen. Dit wordt beoogd met de in het antwoord op vraag 5 bedoelde stimuleringsregeling voor gemeenten. Het leren zwemmen van kinderen is op de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de ouders. Daarom zullen de betrokken gemeenten de ouders van jonge kinderen ervan bewust maken dat het belangrijk is om kinderen al op jonge leeftijd te leren zwemmen.

Zoetermeer, 27 september 2002

de minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschappen,
mede namens
de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

(Maria J.A. van der Hoeven)